

ที่ อต ๐๐๒๓.๑๔/ว ๕๕๗๐

ที่ว่าการอำเภอลับแล

ถนนศรีพนมมาศ อต ๕๓๑๓๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๕๕๘๕
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุตรดิตถ์ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเคร่งครัด กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๒/๑ ข้อ ๑๙ และยกเลิกข้อ ๑๙ ซึ่งมีผลให้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้มีการแจ้งให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) ซึ่งผ่านมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว ส่งผลให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้องและสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔.๖/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อบุคคลภายนอก และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๘๐๔๔/ว ๖๗๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อบุคคลภายนอก และขอให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลถือปฏิบัติ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอลับแล <http://laplaedistrict.uttaraditlocal.go.th/>

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
โทร./โทรศัพท์.๐-๕๕๕๓-๒๐๗๗

(นายเรนู อินทร์)

ปลัดอำเภอ (จพ.บ.ชพ.) รักษาราชการแทน

นายคำเกอหลีบแล

สำเนาที่ออกตามอำนาจของห้องคุ้นด้านเอกสารแล้ว
เลขที่รับ..... ๑๖๔๓
วันที่..... ๑๙ พ.ย. ๖๓
เวลา.....
ศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์
ถนนประชานิมิตร อต ๕๓๐๐๐

ที่ อต ๐๐๒๓.๔/ว ๕๕๓๙

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์

สั่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๙๖

ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุตรดิตถ์ได้รับแจ้งจากการกระทรวงมหาดไทยว่า ตามที่ได้แจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ถือปฏิบัติตามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเคร่งครัด กระธรรมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๒/๑ ข้อ ๑๙ และยกเลิกข้อ ๑๙ ซึ่งมีผลให้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับตามหนังสือกระธรรมหาดไทย ที่ มท ๐๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีการแจ้งให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) ซึ่งผ่านมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้วส่งผลให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประสบกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้อง และสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงยกเลิกหนังสือกระธรรมหาดไทย ที่ มท ๐๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หนังสือกระธรรมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔.๖/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๘๐๔๔/ว ๖๓๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และขอให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลถือปฏิบัติตั้งนี้

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกของรัฐ ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการฝ่ายหน้าของเจ้าหน้าที่ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระธรรมการคดัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการฝ่ายหน้าของเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ หากหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแห่งใดไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ให้ขอทำความตกลงกับกระธรรมหาดไทย

/๒. กรณี...

๒. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโถม สำหรับหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยอนุโถม ในกรณีที่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ หรือค่าสินไหมทดแทนกรณีอื่น อันพึงมีอกเห็นจากประกาศดังกล่าวให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกที่เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ แล้ว ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ไม่ต้องรอผลการตรวจสอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดก่อน

๓. สำหรับการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๒๒๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดี ในศาลปกครอง กรณีคณะกรรมการรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง) และหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓/ว ๓๑๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะกรรมการรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดี ในศาลปกครอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

๐๑.๐๘.๒๕๖๓
นายชัยวิช อดิษฐ์วิจิตรกุล
(นายชัยวิช อดิษฐ์วิจิตรกุล)
ปลัดสำนัก
(จพ.บค.ชพ.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายชัยวิช อดิษฐ์วิจิตรกุล
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

ขอแสดงความนับถือ

พื้น นาขดําฯ กอคบําแล

- ๗.๐๗.๒๕๖๓ ๗๙๒ หมู่บ้านปะร่อง
แก้ไข หลักเกณฑ์ ทราบปฏิบัติ ให้ยังคง
คงมติเดิม ๑๗๐๗ ๑๗๖๓ ๑๗๖๔ ๑๗๖๕
นี้เป็นวัน นี้ให้ทราบทราบทราบ ปีนี้ก็จะกัน
- แผนการลง ๐๗๖๓ ๑๗๖๔ ๑๗๖๕
การแบบ ลัง ๐๗๖๓ ๑๗๖๔ ๑๗๖๕

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร.๐ ๕๕๑๐ ๓๐๐๘ ต่อ ๑๑ โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๔๘๘๕
ผู้ประสานงาน นางสาววิชาภรณ์ มณีนุช ๐ ๘๐๕ ๕๕๘ ๑๔๔

๑๒ ๗.๐๗.๒๕๖๓
๑๒ ๗.๐๗.๒๕๖๓

๑๐๒๔

เลขที่รับ.....

วันที่..... ๑๖ ต.ค. ๒๕๖๓ .....

เวลา..... ๔๗๙ .....

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

ตุลาคม ๒๕๖๓

ที่ นท ๐๘๐๔๔/ว ๑๐๖๖

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วย
การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขานิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๒๒๑
ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขานิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓/ว ๓๓๒
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาซื้อขายการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงาน
ของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้กองการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยเคร่งครัด พร้อมทั้งให้ฝ่ายปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙
ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๖/๑ ข้อ ๑๙ และยกเลิกข้อ ๑๙ ซึ่งมิผลให้หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับ
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๓๓.๖/ว ๒๐๙๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้มีการแจ้ง^{ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)} ซึ่งผ่านมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว
ส่งผลให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประสบกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้อง และสอดคล้องกับระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๓๓.๖/ว ๒๐๙๒
ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๔๐๔.๖/ว ๑๙๙ ลงวันที่
๑๐ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง หลักเกณฑ์การซื้อขายสินทรัพย์ในหมวดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการล้มเหลว
ต่อบุคคลภายนอก และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ นท ๐๔๐๔.๖/ว ๖๓๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙

/เรื่อง ซักซ้อม..

เรื่อง ข้อซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำลามเมิดต่อบุคคลภายนอก และขอให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำลามเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๑ ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางลามเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับการปฏิบัติเกี่ยวกับการฝ่ายหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการฝ่ายหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๔ หากหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแห่งใดไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ ให้ขอท้าความตกลง กับกระทรวงมหาดไทย

๒. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำลามเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๒ ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางลามเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

สำหรับหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำลามเมิด ต่อบุคคลภายนอก ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำลามเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยอนุโลม ในกรณีที่หน่วย การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำลามเมิด ต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ หรือค่าสินใหม่ทดแทนกรณีอื่น อันพึงมีนอกเหนือจากประกาศดังกล่าว ให้ขอท้าความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย

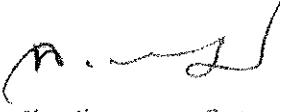
ทั้งนี้ การชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกที่เป็นไปตามประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำลามเมิด ต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ แล้ว ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายเงินให้ แก่ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ไม่ต้องรอผลการตรวจสอบสำเนาเอกสารสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางลามเมิดก่อน

๓. สำหรับการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับความรับผิดทางลามเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาท ระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบหนังสือสำนักเลขานธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๒๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงติดคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับ การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการ ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทาง ใน การดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีลูกพ้องคดีในศาลปกครอง) และหนังสือสำนักเลขานธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๗๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง

ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคดีรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ รวมทั้งเจ้าท้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร. / โทรสาร ๐-๒๖๒๔๑-๘๐๓๙
ผู้ประสาน ภูมิพิสุทธิ์ พงศ์เพียรธรรม

ด่วนพิเศษ

ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๗๘๒

๒๐๔๔
๕ ต.ค. ๒๕๖๗
๑๙

๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

ผู้ที่ออกใบอนุญาต	3629
ชื่อ	สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
หน้าที่	สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
ที่อยู่	สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ถนนสุขุมวิท ๑๐๐ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
วันที่	๖ ต.ค. ๒๕๖๒
เลขที่	๑๖๕๓๕

เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๖๒๑ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗ เห็นชอบ เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง นั้น

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินคดีตามต้องความต้องการของรัฐ ดังกล่าวข้างต้นเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน จึงได้นำแนวทางในการดำเนินคดีในเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรี รับทราบอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้

๑. แนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

๑.๑ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งความร้องทุกข์ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างหนายความยื่นฟ้องคดีอาญา ต่อผู้กระทำความผิดเอง

ในการฟ้องที่หน่วยงานของรัฐดังกล่าวถูกเอกสารฟ้องเป็นคดีอาญา ให้ส่งเรื่อง ให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดี ด้านพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่างให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าว มีสิทธิว่าจ้างหนายความดำเนินคดีได้

๑.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ กรณีคดีใกล้ชิดอาญาความ

เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐใช้ความระมัดระวังในการดำเนินคดีเพื่омิให้คดีขาดอาญาความหรือพ้นกำหนดเวลาฟ้องคดี และในกรณีที่ต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณ เมื่อจะจากงบประมาณไม่เพียงพอ หากคดีใกล้ชิดอาญาความหรือใกล้พ้นกำหนดเวลาฟ้องคดี และยังไม่สามารถส่งข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดได้ ให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการรับสภาพหนี้เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น

๑.๓ การดำเนินคดีที่ขาดอาญาความ

กรณีคดีขาดอาญาความแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ชัดเจนว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มิแท้จริงให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวก็อธิบายค่าใช้จ่าย เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่เอกสารเปรียบเทียบด้วยการคาดหวังว่า เอกชนอาจไม่ยกอาญาความขึ้นต่อสู้คดี เพราะความไม่รู้กฎหมาย

หรือความหลงลืม หรืออาจขาดนัดบีบค์ให้การ หรือขาดนัดพิจารณา เพราะมีผลให้การดำเนินความยุติธรรมของรัฐ ขาดความน่าเชื่อถือ ดังนี้ หน่วยงานของรัฐซึ่งไม่ควรนำคดีที่ขาดอายุความแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการ ต่อไป

๒. แนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคดีรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง ดังนี้

๒.๑ มองอ่านใจในการดำเนินคดีปักครองในนามคดีรัฐมนตรีในศาลปกครอง ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในกรณีที่คดีรัฐมนตรีเป็นผู้ฟ้องคดี หรือผู้ถูกฟ้องคดีปักครองทุกคดี และทุกขั้นศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นไปในทางเจ้าหน้าที่สิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับความที่คู่กรณีอ้างฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การ溶合สิทธิหรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจชี้ให้เป็นตัวแทนในการไต่ ฯ แทน

๒.๒ กรณีคดีรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีปักครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่อง โดยตรง ให้สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำเสนอคดีสังศาลปกครองที่ให้ทำคดีให้การ แก้คดีฟ้องเสนอ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีค่าสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการต่อไป โดยให้ถือเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ประสานงาน กับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการกฎหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วบรวมความเห็น แล้วยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๒.๓ กรณีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีปักครองในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีและไม่มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรง ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำเสนอคดีสังศาลปกครองที่ให้ทำคดีให้การแก้คดีฟ้อง เสนอนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีค่าสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ทั้งนี้ ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการกฎหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วบรวม ความเห็นแล้วยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดี ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ รับทราบเรื่องดังกล่าว
ตามที่สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติอยู่

ขอแสดงความนับถือ

ที่ว่าด้วยที่สุด

ที่ ๘๙/๐๑๒/ ๓๔๓๔

ลงวัน ๑๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๒

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลากส)

เลขานุการคณะรัฐมนตรี

(นายพงศธร กาญจนวนิชกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการรัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี แห่งนี้
๔ ส.ค. ๒๕๖๒

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (ผู้ช่วย)
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๕๔ (ผู้ช่วยผู้ดูแล)

ท.๗
ลงวัน ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

๑๗๒๕๔ ๙๗๖๔
สํานักงาน ก. พ.ค. ๒๕๖๔

๑๑๑๖

๒ พ.ค. ๒๕๖๑

๑๑๑๗
๒๑๖๑
๑๑๑๘
๑๑๑๙

ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๒๖๑

สำเนา

สำเนา

สำเนา

สำเนา

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๑๐๓๐๙

เรื่อง การปรับปรุงติดคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง (แนวความในธรรมด้วยมิชอบ)
ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน
หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี
รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๑๙๔ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๔
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๑๙๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐
๓. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๑๙๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘
๔. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๑๙๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐
๕. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๔/ว ๑๙๘ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้ยืนยันติดคณะรัฐมนตรี (๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ และ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐) เกี่ยวกับ
เรื่อง การยุติการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง และมติดคณะรัฐมนตรี (๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
และ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐) เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ – ๕ รวมทั้งมติดคณะรัฐมนตรี (๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘) เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินคดี
ในศาลปกครอง ตามหนังสือที่อ้างถึง ๕ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่าง
หน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งระเบียบฯ ดังกล่าวได้กำหนดแนวทาง
เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งและคดีปกครอง รวมทั้งองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณา
ชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้โดยเฉพาะแล้ว ดังนั้น เพื่อให้
มติดคณะรัฐมนตรีมีความชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกับระเบียบฯ ดังกล่าว สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอ
คณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ (เรื่อง การปรับปรุงมติ
คณะรัฐมนตรีเรื่อง การดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง) มติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๐
(เรื่อง แนวทางในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง) และมติดคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
และ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ (เรื่อง การยุติการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
(ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ – ๕) และเห็นชอบแนวทางในการดำเนินคดีของราชการส่วนกลาง ราชการ
ส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ดังนี้

๑.๑ การดำเนินคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาต่อราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค
ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งความร้องทุกข์ให้พนักงาน
สอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ไม่สมควรว่าจ้างหน้ายความยืนฟ้องคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดเอง

ในกรณี ...

ในการนี้ที่หน่วยงานของรัฐดังกล่าวถูกเอกสารพิองเป็นคดีอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการแก้ต่างคดี ถ้าพนักงานอัยการปฏิเสธหรือขัดข้องในการรับแก้ต่าง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีสิทธิ์ว่าจ้างทนายความดำเนินคดีได้

๑.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทรหะว่าหน่วยงานของรัฐกรณีคดีให้ลักษณะอาชญากรรม

เมื่อมีข้อพิพาทรหะว่าหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐใช้ความระมัดระวังในการดำเนินคดีเพื่อมิให้เหตุขาดอาชญากรรมหรือพ้นกำหนดเวลาพิองคดี และในกรณีที่ต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ หากคดีใกล้ขาดอาชญากรรมหรือใกล้พ้นกำหนดเวลาพิองคดีและยังไม่สามารถส่งข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการรับสภาพหนี้เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น

๑.๓ การดำเนินคดีที่ขาดอาชญากรรม

กรณีคดีขาดอาชญากรรมแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังยืนยันให้พนักงานอัยการดำเนินคดีให้ทั้งที่เห็นได้ลงหน้าว่า หากดำเนินคดีต่อไปก็มิแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ กล่าวคือเสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียกำลังคนในการปฏิบัติงานโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งการดำเนินคดีของรัฐไม่ควรดำเนินการในลักษณะที่เอกสารเอเบรี่ยนเอกสารด้วยการคาดหวังว่า เอกสารอาจไม่ยกอาชญากรรมขึ้นห่อสูญดี เพราะความไม่รู้กฎหมายหรือความหลงลืม หรืออาจขาดมัตย์ขึ้นคำให้การ หรือขาดมัตย์จำเลย เพราะมีผลให้การอ่านว่าความยุติธรรมของรัฐขาดความน่าเชื่อถือ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจึงไม่ควรนำคดีที่ขาดอาชญากรรมแล้วส่งให้พนักงานอัยการดำเนินการต่อไป

๒. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ (เรื่อง การกำหนดหลักการและปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง) (ตามหนังสือที่อ้างถึง §) และเห็นชอบแนวทางในการดำเนินคดีในศาลปกครอง กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีในศาลปกครอง ดังนี้

๒.๑ มอบอำนาจในการดำเนินคดีปกครองในนามคณะรัฐมนตรีในศาลปกครองให้พนักงานอัยการเป็นผู้ว่าต่างแก้ต่างในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ฟ้องคดี หรือผู้ถูกฟ้องคดีปกครองทุกมาตรา และทุกชั้นศาลปกครองจนกว่าคดีถึงที่สุด และให้มีอำนาจดำเนินกระบวนการไต่สวนได้ทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นไปในทางจำหน่ายสิทธิหรือไม่ก็ตาม เช่น การยอมรับตามที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การஸະสິຫຼອງໃຊ້ສິຫຼອງໃນการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ตลอดจนให้มีอำนาจมอบอำนาจให้นิติกรไปดำเนินการได้ ฯ แทน

๒.๒ กรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรี และไม่มีหน่วยงานเจ้าของเรื่อง โดยตรง ให้สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ทำคำให้การแก้คดีฟ้องเสนอ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีค่าสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยให้อีกเป็นมติคณะรัฐมนตรีและไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมความเห็นแล้วยกร่างคำให้การยื่นต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

๒.๓ กรณีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกฟ้องคดีปากครองในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีและไม่มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรงให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบในการนำคำสั่งศาลปกครองที่ให้ท้าคำให้การแก่ค่าฟ้องเสนอ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายมีคำสั่งให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทั้งนี้ให้ประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วบรวมความเห็นแล้วกร่างคำให้การยืนต่อศาลปกครอง และดำเนินการหรือประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑ เห็นชอบตามที่สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิริวิลลักษณ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้านที่สุด
ที่ ๘๘/ ๓๙๒๓
ชั้นที่ ๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
แขวงป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

(นายทรงสรร ภานุจันทร์)
ผู้ช่วยสำนักงานผู้รัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
แขวงป้อมปราบศัตรูพ่าย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๔ พ.ศ. ๒๕๖๑

กองพัฒนาธุศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๐๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๙๙
www.soc.go.th (กรุงเทพมหานคร)
ประณีตอเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

พ.ศ.๒๕๖๑
๑๖๗/ ๑๗๗ ๗ ๙.๙.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๘ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จึงทรงพระเป็นป้ำ ตั้งต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นซึ่งมิใช่คดีอาญา และคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาติเพื่อการ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งดังกล่าว

“คู่กรณี” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ในการที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

หมวด ๑

คณะกรรมการ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี” เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงยุติธรรม เอกอัชิกาคณะกรรมการกฤษฎีกา เอกอัชิกาจารุคณะกรรมการ และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ ที่อัยการสูงสุดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ
- (๒) พิจารณาชี้ขาดความเห็นแย้งกรณีอัยการสูงสุดเห็นว่าควรยุติการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๔) เสนอแนะความเห็นและแนวทางปฏิบัติในการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ การดำเนินคดี และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อกองรัฐมนตรี

(๕) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การพิจารณาชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

ข้อ ๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการอุปกรุงการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด หน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากคู่กรณีทุกฝ่าย เพื่อทำความเห็น เสนอต่ออัยการสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๒) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าตรวจหรือดำเนินการให้มีการตรวจสอบที่ ทรัพย์สิน หรือยานพาหนะของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานธุรการ งานการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการ

(๕) รวบรวมและจัดทำงานวิชาการของคณะกรรมการ และศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ

(๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการ

(๗) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) ให้คู่กรณีเป็นผู้ชำระตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุม เป็นประชุม หรือค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะกรรมการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบที่ระบุนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานอัยการสูงสุด

หมวด ๒

การพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๑ เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแจ้งข้อเรียกร้อง หรือข้อโต้แย้งสิทธิไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้อง โดยระบุให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและข้อเรียกร้อง หากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเห็นว่ามีพยานหลักฐานว่าตนต้องรับผิดและไม่ติดใจได้แจ้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องดำเนินการตามข้อเรียกร้องหรือชำระค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ข้อพิพาทดามาข้อ ๑๑ ไม่อาจยุติได้ภายในเวลาอันสมควรเนื่องจากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องปฏิเสธหรือไม่ยอมชำระหนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายใต้กฎหมายนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายใต้กฎหมายนี้

หนังสือเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ลงนามโดยบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง ในกรณีที่มอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทน จะต้องมีหลักฐานการมอบอำนาจแสดงประกอบด้วย

เมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายใต้กฎหมายนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยกความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยกความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีขึ้นต่อสู่ในภายหลัง

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามวรรคสาม ในกรณี ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาททางไปรษณีย์ ให้กระทำโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ถือว่าวันที่ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาทแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นหนังสือเสนอข้อพิพาทด้วยการส่งหนังสือเสนอข้อพิพาทแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์

ให้นำความในข้อนี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้ใช้สิทธิเรียกร้องแยกตัวโดยอนุญาต

ข้อ ๑๓ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับหนังสือเสนอข้อพิพาทจากคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแล้ว ให้พิจารณาเมื่อหนังสือแจ้งข้อเรียกร้องของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเพื่อให้ชี้แจง แก้ข้อเรียกร้องดังกล่าว ในกรณีให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าจะรับหรือปฏิเสธความรับผิดตามที่ถูกเรียกร้องภายในการนี้สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในการนี้ที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลภายในการนี้จะดำเนินการตามวาระนี้โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องสละสิทธิ์ในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล เกี่ยวกับข้อพิพาทที่ถูกเรียกร้อง และให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณาระบุข้อพิพาท ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเปิดโอกาสให้คู่กรณีรับทราบ ข้อเท็จจริงและตรวจสอบเอกสารอย่างเพียงพอ รวมทั้งชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบข้ออ้างหรือข้อเดิม ของตนตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีอำนาจที่จะไกล์เกลี่ยให้คู่กรณีได้ตกลงกัน หรือประนีประนอมความกันในข้อพิพาท

ข้อ ๑๖ เมื่ออัยการสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดตามข้อเรียกร้องในข้อพิพาท เร่องใดแล้ว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยให้คู่กรณีทราบ เพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาส เจรจาตกลงกันหรือแสดงเหตุผลโดยยังคำวินิจฉัยดังกล่าว และให้คู่กรณีแจ้งผลการเจรจาตกลง หรือเหตุผลโดยยังคำวินิจฉัยภายในการเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในการนี้ที่คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด ให้คำวินิจฉัยนี้เป็นอันยุติและ ผูกพันคู่กรณี และให้คู่กรณีถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดดังกล่าวต่อไป

ในการนี้ที่ไม่ปรากฏว่าคู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดภายในการนี้ ให้กำหนดตามวาระนี้ หรือคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้แสดงเหตุผลโดยยังคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาซึ่งขาดต่อไป

ข้อ ๑๗ ผู้คุมกรรมการได้พิจารณาข้อพิพาทของคู่กรณีและมีคำวินิจฉัยซึ่งขาดเป็นประการใดแล้ว ให้คำวินิจฉัยซึ่งขาดเป็นที่สุด และให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยซึ่งขาดดังกล่าวให้คู่กรณีทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับรองมติเกี่ยวกับข้อพิพาท เพื่อให้คู่กรณีถือปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยซึ่งขาดดังกล่าวต่อไป

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยซึ่งขาดให้คู่กรณีทราบแล้ว หากปรากฏว่าคู่กรณี ฝ่ายที่ต้องรับผิดไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการภายในการเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยซึ่งขาด ให้คู่กรณีอึกฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับแจ้งตามมารคส่องแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งเตือนคู่กรณีฝ่ายที่ ต้องรับผิดให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยซึ่งขาดดังกล่าว หากคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม ให้มีหนังสือเสนอให้ประธานกรรมการเมื่อหนังสือถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้มีอำนาจทำกับหรือควบคุมดูแล หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อแจ้งให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดปฏิบัติตามคำวินิจฉัยซึ่งขาดดังกล่าว และหาก ยังคงเพิกเฉยอยู่อีกให้ประธานกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

หน้า ๖

เล่ม ๓๕๔ ตอนพิเศษ ๔๙ ๔

ราชกิจจานุเบกษา

๒ มีนาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่ค่าวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการอาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลภายนอกซึ่งไม่อาจยุติได้ในฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจะไม่พิจารณาวินิจฉัยซึ่งขาดก็ได้

ข้อ ๑๙ การทบทวนค่าวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการจะกระทำได้เมื่อมีพยานหลักฐานใหม่ อันสำคัญและไม่อาจเสนอได้ก่อนการพิจารณาวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดทำรายงานสรุปค่าวินิจฉัยซึ่งขาดของคณะกรรมการเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกหกเดือน

หมวด ๓

การพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่ง หรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธรรม และมีข้อพิพาท อันเกี่ยวกับธุรกิจการค้าหรือการบริการนั้น อาจดำเนินคดีเองโดยไม่ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการดำเนินการก็ได้

ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนและรับส่งเรื่องไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอยุคความไม่น้อยกว่าสามเดือน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือรับผิดชอบดำเนินคดีเองตามวรรคสอง หน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทางเทคนิคเฉพาะในประเด็นอันเป็นสาระสำคัญแห่งคดีหรือเป็นการดำเนินคดีในต่างประเทศ หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดำเนินคดีได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนั้นหน่วยงานของรัฐอยู่ในฐานะเสียเปรียบหรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่คุ้มค่า ให้แจ้งฐานะคดีและความเห็นควรยุติ เรื่องให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา หากหน่วยงานของรัฐเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการ ให้การดำเนินคดีเรื่องนั้นเป็นอันยุติ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการ ตามข้อ ๒๒ ให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดพิจารณา

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นพ้องกับหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป แต่หากอัยการสูงสุดเห็นแตกต่างจากความเห็นของหน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องกับความเห็นของอัยการสูงสุด มติของคณะกรรมการผูกพัน หน่วยงานของรัฐ แต่หากคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินคดีต่อไป ให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการ ตามมติของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอัยการประกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

คดีจะขาดอายุความฟ้องร้อง ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ โดยไม่ต้องรอผลการวินิจฉัยขัดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๕ ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์ ฎีกา การยื่นคำให้การ และการยื่นคำร้องอื่นใดโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งกับเอกสารเป็นคดีปักครองหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นคู่กรณีในคดีปักครอง ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีส่งเรื่องให้ สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีปักครองโดยตรงดำเนินการ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรซึ่งมีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว และประสงค์จะดำเนินคดีเอง ก็ให้ดำเนินการได้

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีปักครอง โดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกสารในคดีแพ่งหรือ คดีปักครองที่ต้องใช่อนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงาน อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยตรง ดำเนินการ

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีในชั้non ญาโตตุลาการโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ การพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการพิจารณาชี้ขาด การดำเนินคดีทั้งปวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาชี้ขาดต่อไป และให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ พิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการ

หน้า ๕

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๔๕ ๙

ราชกิจจานุเบกษา

๖ มีนาคม ๒๕๖๑

ไว้ก่อนวันที่จะเปลี่ยนให้บังคับ เป็นกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการตามที่จะเปลี่ยนด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๘ การบังคับตามคำวินิจฉัยข้อหาของคณะกรรมการพิจารณาข้อหาด้วยตัวเอง ดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๑๙๙๗ ที่ยังคงดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่จะเปลี่ยนให้บังคับ ให้บังคับตามที่จะเปลี่ยน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี